

100% BELGISCH

Hoe zeker mogen we daar van zijn?

GELD&CONSUMENT

Het begon met een oproep van Wouter Torfs en 25 collega-CEO's om vanuit 'ons kot' bij Belgische webshops te kopen. En nu de economie weer op gang moet komen, klinkt de vraag om Belgisch te (blijven) kopen nog luider. Alleen... wat is écht Belgisch?

KRISTOF SIMOENS

Welk van deze bedrijven is Belgisch: Schoenen Torfs? Delhaize? Coca-Cola? De eerste twee, uiteraard. En toch... Schoenen Torfs mag dan al een familiebedrijf van hier zijn, het verkoopt amper tot geen Belgische schoenen. "Wat wil je? Er worden in België nog nauwelijks schoenen gemaakt", zegt topman Wouter Torfs. Delhaize is sinds de fusie met Ahold (Albert Heijn, Bol.com) in 2016 dan weer Nederlands, maar zeventig procent van zijn assortiment – zo'n 1.400 producten – is wel degelijk Belgisch. En Amerikaanser dan Coca-Cola vind je ze niet, dat klopt. Maar de frisdrankgigant telt in ons land wel drie productiesites, vijf distributiecentra en het op een na grootste onderzoeks- en ontwikkelingscentrum van Coca-Cola wereldwijd, goed voor alles samen 2.400 medewerkers. De vraag is dus maar: hoe Belgisch is Belgisch?

'Koop Belgisch': hoe definieer je dat?

"Net omdat Belgisch kopen of lokaal kopen een vlag is die meerdere ladingen dekt, bedachten wij het woord *winkelhieren*, versta: kopen bij ondernemers van hier", zegt Mien Gillis, retailexpert van ondernemersorganisatie Unizo. "Zelfstandige handelaars die hier belastingen betalen, die hier werkgelegenheid creëren en de sociale banden in een dorp of stad helpen versterken."

Al hoeft het voor alle duidelijkheid niet enkel bij kleine zelfstandigen te blijven, zegt Dominique Michel van Comeos, de handelsfederatie die vooral ketens vertegenwoordigt: "Wij zien het ruimer: koop bij bedrijven die in ons land actief zijn, hier mensen aan het werk hebben en belastingen betalen. Neem nu een supermarkt. In een ietwat uit de kluiten gewassen vestiging werken al gauw tientallen mensen, veelal uit de buurt. Het gros van onze supermarkten verkoopt vlees, melk en groenten van Belgische landbouwers, meer en meer zelfs uit de directe omgeving. Al die medewerkers, al die boeren verdienen hun boterham omdat u in de supermarkt uw boodschappen doet en betalen hier belastingen, net als de supermarktuitbaters zelf."

Waarom Belgisch kopen?

Tijdens de lockdown en nu, in de fase van de heropstart, ligt het antwoord voor de hand: omdat we niet willen dat onze favoriete winkels failliet gaan. "Maar eigenlijk vragen we dat al veel langer", zegt Dominique Michel. "Jaar na jaar vloeit er meer geld weg naar het buitenland door aankopen net over de grens en aankopen bij buitenlandse webshops: vóór corona ging het om respectievelijk 3,5 en 6 miljard euro per jaar. Op een totale jaaromzet van 100 miljard euro is dat bijna 10 procent."

Als elk Belgisch gezin maandelijks 100 euro lokaal zou besteden in plaats van uit te geven bij een buitenlandse aanbieder, dan zou dat in de detailhandel bijna 21.500 extra jobs opleveren, becijferde Unizo. Als het hele budget in eigen land zou blijven, zelfs 45.000 extra banen. "Het geld dat je uitgeeft als je lokaal koopt, komt uiteindelijk de gemeenschap weer ten goede", zegt Mien Gillis.

Moeten we enkel producten 'Made in Belgium' kopen?

"Er zijn veel goede redenen om voor voeding en drank naar Belgische producten te grijpen: het milieu, de versheid, de voedselveiligheid, de bevoorradingszekerheid,...", zegt Olivier Joris van het Verbond van Belgische Ondernemingen. "Maar hoe ingewikkelder een product, hoe minder relevant het nationaliteitscriterium wordt. Ons land produceert en exporteert bijvoorbeeld heel wat halfafgewerkte producten, die dan worden verwerkt in producten die wij op onze beurt invoeren. Gaan we die dan niet langer kopen? Dat zou écht wel te ver gaan. Zeker voor een economie als de onze, waar de export goed is voor meer dan tachtig procent van ons bruto binnenlands product en waar één job op de vijf gelinkt is aan de export. We mogen het kind niet met het badwater weggooien."

Mien Gillis wijst er bovendien op dat de consument zich dan meteen tal van producten zou moeten ontzeggen: "Stel dat je een koelkast of een smartphone wil kopen. Dan dreig je van een kale reis thuis te komen als die perse in eigen land gemaakt moet zijn. Maar zelfs dan kan je de Belgische kaart trekken door bij een lokale handelaar of een Belgische webshop te kopen."

Hoe herken je een Belgische webshop?

Een complete lijst van Belgische webshops bestaat helaas niet, ook al duiken er meer en meer 'online wegwijzers' op. "Laat je vooral niet misleiden door de .be-extensie. Dat zegt niets, want ook buitenlandse bedrijven kunnen die aanschaffen", zegt de Unizo-retail-experte. Hoe dan wel? "Op bijna alle webshops vind je een sectie 'Over ons' of 'About', waar je wellicht het antwoord vindt. Zo niet kan je er de 'Contact'-pagina of de 'Algemene Voorwaarden' op naslaan, die bevatten vaak het adres van de maatschappelijke zetel of het btw-nummer. Al biedt ook dat geen honderd pro-

cent zekerheid, want er zijn grote spelers die ook een Belgisch btw-nummer hebben." Al weet je dan wel dat de webshop in kwestie toch al minstens btw betaalt in ons land.

Waarom dragen producten niet gewoon de driekleur?

"De Europese wetgeving geeft producenten de mogelijkheid om vrijwillig aan *oorsprongsetikettering* te doen. Op voorwaarde dat die info correct is: wie een Belgische vlag op zijn verpakking zet, moet dat product ook in ons land produceren", zegt Nicholas Courant van voedingsfederatie Fevia. "In de supermarkten hoef je trouwens niet lang te zoeken om onze driekleur terug te vinden. Heel wat merken van bij ons kiezen er bewust en vrijwillig voor om Belgische kwaliteit in de verf te zetten."

► Lees meer op nieuwsblad.be/lokaalshoppen

